

Glæde at tage det, som her bydes os; og det forekommer mig, at ogsaa det ærede Medlem, der lægger saa megen Bægt paa Tilveiebringelsen af Tilnærmelse og Enhed mellem de tre Lande, hvor vi have det første praktiske Skridt dertil, som anbefales af alle dem, der ere de nærmeste Interesserede deri, med Glæde maa tage imod Forslaget og støtte det. Det er ikke min Mening med, hvad jeg her har fremført, at ville udtale mig imod den nærmere Drøftelse af Sagen i et Udvalg, som det ærede Medlem formodentlig agter at foreslaa; det vil ingen Skade være til, og det behøver jo ikke at hindre Sagens Fremme.

Seavenius: Det, som for mig er det Væsentligste, er, at vi faa snart se kan, komme til at gaa over til Guldsystemet. Det er sikkert, som den ærede sidste Læser (Frederiksen) udtalte, at Sølvet i alt Fald for Diebliffet har en Tendents til mere og mere at synke i Værdi i Forhold til Guld, og naar Sølvet efterhaanden gaar ud af den almindelige Omsetning som Mønt, vil det tillige være stærkt usbat for alle at have en fast Værdi, men være underkastet meget betydelige Fluktuationer i forholdsvis kort Tid. Jeg tror derfor, at vi maa om det nu sige paa den ene eller anden Maade — saa hurtig, som vi kan, gaa over til Guld, da vi ellers ville komme til at lide et saa betydeligt ligesveemt Mengetal, som jeg i alt Fald ikke vil være med til at tage Ansvar for. Det næste Spørgsmaal er naturligvis, hvilket System vi skulle gaa over til. Jeg vilde ansæ det for det ubetinget Beddigste, om der var nogen Ud sigt til, at et internationalt System kunde blive antaget i en nær Fremtid, men jeg ser ikke rettere end, at der ikke er den allerførreste Ud sigt dertil; det forekommer mig tydeligt og klart, at der ikke er noget Haab om, at de tre store Guldsystemer her i Europa, det engelske, det franske og det tyske, skulde slaas sammen, medens vi leve her i denne Verden. Jeg tror derfor, at, naar man bliver nødsaget til at se bort fra Haabet om at komme ind paa et internationalt System, da maa man tage et meget væsentligt Hensyn til, at Overgangen fra vor hidtilværende Møntfod til den nye Møntfod kan ske paa en for hele Befolkningen saa bekvem Maade som mulig. At vi ved Siden deraf tillige kunne komme i Forbindelse med Norge og Sverrig, kan jo ikke være Andet end heldigt, thi jo større Omraade, et Møntsystem har, desto bedre vil det være i økonomisk Henseende. Jeg kan derfor ikke Andet end fuldstændig billige, at den høje Regjering har søgt en Overenskomst med de to andre nordiske Riger, og jeg kan ogsaa gaa ind paa det Resultat, som ligger for. Det, som der forlanges af os, det, som vi skulle give efter i, om jeg saa maa sige, er, at vi skulle forandre vor Regningsenhed fra 1 til 1/2. Det kan ikke nytte at sige, at det ikke er en Ubekvemmelighed, thi det er det, og det vil i mange Forhold vise sig som

en Ubekvemmelighed; men imidlertid, kunne vi ved at gaa ind derpaa virkelig komme til en Fortaaelse saavel med Sverrig som med Norge, saa vil jeg dog betragte dette som tilstrækkelig Udvikling til at pveie den Ubekvemmelighed, som jeg mener vil findes ved Gjennemførelsen af det Forslag, som her ligger for. Hvis vi ikke skulde tage Hensyn hertil, vilde jeg foretrække, at vi blot ligesvem forandrede vor Rigmønt til Guld og blev ved Daleren som Regningsenhed. Dersom vi altsaa kunde gaa ud fra, at den svenske og den norske Repræsentation vilde give deres Samtykke til den Konvention, som her er os forelagt, da vilde jeg betragte det som en given Sag, at vi burde gjøre det Samme; men da det nu er en velbekjendt Sag, at der i alt Fald i det ene af disse Lande hersker stor Uvil om, hvorvidt man bør gaa ind paa Konventionen, en Uvil, som er ganske naturlig fra et rent norsk Standpunkt, da Ubekvemmelighederne ved Overgangen til det nye System vil være ganske anderledes indgribende for Norges end for Danmarks og Sverrigs Bedkommende, saa finder jeg, at den Tanke, som er udtalt af den ærede første Læser i Dag, kunde være rigtig nok, og at vi skulle lade den her foreliggende Sag gaa til et Udvalg, for der at blive underkastet en nærmere Prøvelse, for det Første om vi skulle tage det System, som her er foreslaaet, uden Hensyn til, om hverken Sverrig eller Norge gaa med, og for det Andet, om vi skulle tage det selv om blot et af Landene gaar med, samt for det Tredie, om vi kun skulle tage det, hvis alle tre Lande blive enige. Jeg for mit Bedkommende vil ikke sige, at jeg vilde sige Nei til en Konvention kun med det ene Land, men jeg vil kun udtale, at det dog med Retten kan siges at trænge til en nøie Overveielse, om vi skulle gaa ind paa en Konvention paa dette Grundlag kun med det ene af Rigerne. Jeg maaatte maaffe udtale som Noget, jeg ikke er aldeles vis paa, nemlig hvilken Betydning det vilde have, hvis for Exempel dette var det sidste Diebliff, da vi talte om denne Sag, og Rigsdagen saa gav sit Samtykke til, at denne Konvention mellem Danmark, Norge og Sverrig blev afluttet. Vilde vort Samtykke da have nogen Gyldighed, hvis det ene af Rigerne sagde Nei og det andet Ja? Herom vil jeg tillade mig at spørge den høitærede Minister. Saavidt jeg har kunnet forstaa, vilde vort Samtykke ikke være gyldigt, hvis et af de to andre Riger sagde Nei. (Finansministeren: Det er rigtigt!).

Finansministeren: Jeg havde ikke havt i Sinde allerede nu at tage Ordet, men det forekommer mig, at man er kommen altfor stærkt ind paa Eventualiteter, der efter min Mening ikke naturligen foreligge til Forhandling i dette Diebliff, og derom ønskede jeg allerede nu at gjøre et Par Bemærkninger. Den ærede sidste Læser (Seavenius) stillede særlig det Spørgsmaal til mig, hvilken Be-